

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14
Pe o lună . 2-40
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA

și ADMINISTRAȚIA
Deak Perencz-utca 20.

INSERTIUNILE

se primesc la adminis-
trație.

Mulțămire publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fl.
Manuscrisuri nu să în-
poiază.

O somare.

De luni de zile se dezvoltă o febrilă activitate națională întru răspândirea celor mai neînchipuite acuzații la adresa ziarului »Tribuna«, cu intenția de ai discredita bunul nume ce și l-a câștigat în lumea românească de pretutindeni, prin nesfârșită muncă, devotament și sacrificiu. Este cea mai crudă ingratitude această ce se face cu ziarul, care a adus cele mai mari servicii cauzei naționale și care, în condițiuni nespuse de grele, își face datoria sa către neam.

Ziarul »Tribuna« este o instituție națională, creată prin muncă și jertfă de susținătorii lui și închinată neamului nostru din aceste părți ca să fie o cetate nebiruită a naționalității noastre.

Când acum anul s'a pus temelie palatului care o adăpostește, împreună cu un atelier tipografic bine aranjat și cu o librărie pentru răspândirea cărții românești, susținătorii l-au pus pentru totdeauna, cu cea mai nobilă desinteresare, sub paza și la dispoziția întreg neamului românesc.

Mâni vrășmașe vin acum să-i pună foc, abia la un an dela inaugurarea lui. Oameni cari nu au pus aici nici o piatră, dar găsesc că au dreptul să dărâme, nascocesc cele mai fanteziste acuzații și le dau dela unul la altul cu o vinovată bucurie, sperând că vor putea să nimicească instituția.

Să precizăm: Am fost acuzați de »echivocitate« în atitudinea noastră națională, de trădare națională și de subminare a intereselor neamului românesc din Transilvania și Ungaria. Cei ce au fost în stare să formuleze aceste acuzații oribile și au avut lipsa de scrupule morale de-a le pune și în circulație, — creind o atmosferă întreagă de neînchipuite bănuieli în jurul nostru — trebuie acum să dovedească. Cer acest lucru nu numai interesele ziarului »Tribuna« ci chiar interesele naționale cele mai înalte, — îl cere însași conștiința noastră etică din care pornesc aspirațiile ideale ale unui neam întreg, aspirații ce au fost propovăduite cu o supremă tărie chiar de ziarul acesta.

Ne-am hotărât deci să adresăm o somație publică răspânditorilor acestor îngrozitoare acuzații, ca în timpul cel mai scurt să-și aducă în publicitate dovezile.

Oricari ar fi urmările acestei somații, le vor purta, desigur, numai cei cu adevărat vinovați! În numele ziarului »Tribuna«

Dr. Nicolae Oncu.

Austria triumfă.

— Universitatea Italiană. —

Austria a repurtat un nou triumf politic, nu vre-unul din acele succese diplomatice efemere față cu un stat străin cari mâne pot fi din nou pierdute, nici față cu Ungaria, ci un triumf mult mai însemnat și mai dăinuitor. După doi ani de împotrivire, Slovenii au renunțat la obstrucționismul lor împotriva înființării unei facultăți de drept italienești la Viena. Uniunea slavă, grupul deputaților Cehi, Sloveni și Ruteni, cari au combătut timp de doi ani cu înverșunare proiectul acesta s'a destrămat și Slovenii au trecut în tabăra guvernamentală.

Ce ne determină să vedem un triumf al Austriei în faptul acesta care în aparență este cel mult un succes trecător al guvernului dlui Bienerth?

Pentru că facultatea italiană e un nou pas făcut spre egalitatea națională către care evoluția politică a Austriei merge de 40 de ani de zile.

Câtă hulă și câtă calomnie nu s'a pus pe biata țară în timpul acesta îndelungat! Înțelepții și cărturarii urmăreau mersul luptelor naționale în Austria și făceau diagnoza »bolnavului«, care glăsuia: »pierdut și fără nădejde de îndreptare«. Cu mare aparat de argumente și cu o logică irezistibilă ei dovedeau în expuneri documentate aceiaș concluzie: Austria nu are viitor. Atâtea tendințe centrifuge, atâtea ură împotriva propriei lor țări și nici o simpatie, trebuia să ducă cu o fatalitate istorică la destrămarea ei. Și se făcea împărțeala ca la patul unui bolnav în agonie. Colo sus va cădea o bună bucată în gura căscată a ursului dela nord, jos vor căpața Italienii ceva, la mijloc Germania va trage la sînul său pe Nemții cari se declară încă de acuma pangermaniști și caută cu ochii la dinastia națională germană din Berlin, nu la cea anațională din Viena.

Dar ceice făceau asemenea proorocii nu vedeau decât luptele și crizele nesfârșite, cari zguduiau bătrâna împărăție până în temelii. Ei nu vedeau că nici una din aceste crize nu era absolut nerodnică, și că la sfârșitul fiecăreia din ele răsărea un lucru nou, un rezultat pozitiv: aranjarea vre-unuia din nenumăratele diferende naționale, cari toate la un loc formează complexul problemelor naționale austriace. A fost un înțeles, o logică adâncă în aceste fenomene aparente de boală, era criza provocată prin trecerea dela supremația națională a germanilor la starea

de egalitate deplină a tuturor națiunilor Austriei.

O transformare atât de mare nu se săvârșește decât pe încetul și prin lupte îndelungate. Lupta și crizele politice nu sânt numai o expresie, ci sânt o condiție esențială pentru această tranziție. Până când națiunea care deține supremația nu se convinge că poporul asupra de ea a ajuns la acel grad de putere politică în care e în stare să-și cucerească drepturile sale naționale, ea va refuza să-i facă orice concesii.

Nu argumentele de raționament, nu discursurile oricât de documentate, și cu atât mai puțin frazele și asigurările bombastice de prietenie, ci numai și numai lupta națională și puterea politică manifestată de cel asupra poate convinge pe asupra că a sosit momentul de a face concesii.

A încerca să câștigi drepturi prin persuasiune e o naivitate. Dar e vinovat cine, simulând această naivitate, caută să-și facă trebșoarele sale cu conții unguiri panglicari și declamatori.

Și vedem cum azi sânt mulți, cari pățimesc de păcatul acesta până sus la rangurile arhieresti.

Nu, chestiunile naționale se rezolvă numai prin lupte cari, repetăm, sânt o condițiune esențială a păcii naționale. Austria a avut parte de ele și sguduiturile lor teribile au făcut adesea pe vecini să creadă că, alături, casa se va dărîma, pe când vecinul făcea numai reparațiile necesare pentru a face față împrejurărilor unor vremuri noi. Nu a încercat contele Baden în anul 1897 să accelereze procesul și să aranjeze diferendul germano-ceh pe cale de ordonanță, proclamând limba cehă ca limbă oficială între Cehii Boemiei? Nu a fost o măsură de cehizare a germanilor, ci stabilirea egalității de drepturi naționale între Cehi și Germani. Care a fost rezultatul acestei încercări? A doua zi Austria fu în pragul revoluției. Baden a trebuit să retragă circulara și a căzut pentru totdeauna. Popoarele litigante nu au primit ca diferendul lor să fie rezolvit de sus prin intervenția fie chiar binevoitoare a guvernului. Lăsați-ne să luptăm, au zis, vrem să ne măsurăm întâi forțele și numai după ce le-am cheltuit, ne vom împăca.

Acum după 40 de ani de lupte, una câte una vin roadele sfinte și binecuvântate. Nu că daruri marinimoase

ale unor guvernanti binevoitori, ci ca rezultate cari se prețuiesc, căci sânt plătite cu sacrificii scumpe. Am văzut acum vre-o patru ani cum la reforma electorală a votului universal numărul mandatelor s'a împărțit între națiuni prin bună învoială. Tutoarea li-s'a făcut dreptate. Până și Românii, cel mai mic din cele opt popoare ale țării au primit numărul dorit de deputați *naționali*.

A urmat curând în urmă acordul național ceho-german din Moravia. Mandatele pentru dieta moravă se împărțeau iarăși prin bună învoială între cele două neamuri în baza *cadastrului național*, o instituție nouă pentru o stare politică nouă, necunoscută încă: *pacea națională*.

Acelaș lucru îl văzurăm în Bucovina realizându-se printr'un aranjament între popoarele din țărișoară, tot în baza *cadastrului național*.

În acelaș timp se ivesc semne prevestitoare de pace în Boemia, unde conflictul național ajunsese la cea mai mare înverșunare și unde pacea națională pare mai dificilă ca ori unde. Tratatul au fost începute și întrerupte, și vor mai fi probabil de multe ori întrerupte. Dar rezultatul lor final va fi și nu poate fi decât pacea între Cehi și Nemți.

În sfârșit iată și facultatea italiană. Nu e o soluție definitivă. Italienii cer o universitate completă și cer mai ales Triestul ca sediu, o dorință care va întâmpina încă multe greutăți până la împlinire. Dar e un început și nu poate fi îndoială că sfârșitul va fi realizarea dorinței lor.

De sigur, problema națională nu e încă rezolvită definitiv în Austria. Mai e conflictul germano-ceh în Boemia lupta dintre Poloni și Ruteni, dintre Sloveni și Germani, Sloveni și Italieni: tot probleme de rezolvit. Dar so-

luțiunea lor e numai chestie de timp. Fiecare din problemele rezolvite e un succes, un progres către marea operă de pacificare națională.

Fiecare conflict național înlăturat, e un dușman intern mai puțin, e un focar de nemulțămire și de tendință centrifugă stins și potolit. Potolit nu cu forța brutală a jandarmului, nu cu argumentul temniței, ci prin bună învoială între părțile litigante, fără intervenirea guvernului, decât doar în rolul samsarului cinstit. E singura soluțiune trainică și sănătoasă, bazată pe voința și cugetul poporului însuș, nu pe sulitețele jandarmilor.

Pentru aceia am spus că în loc de a se distrăma și a se descompune, Austria merge din triumf în triumf, din succes în succes. Nu sânt succesele efemere ale unui guvern care face echilibristică, ci succesele ideii de stat austriac, ale patriei austriace. Popoarele cari atâta vreme s'au învrăjbit și s'au sfâșiat cu furie vor începe să prindă dragoste de patria pe care au urit-o și au combătut-o atâta vreme. Pentru ce? Pentru că au găsit egalitate și libertate națională. Tendințele centrifuge au devenit centripete. Patriotismul austriac, o idee ce multă vreme părea absurdă, va răsări în inimile lor ca o floare pe un pământ brăzdat de atâtea frământări, fecundat prin nenumărate jertfe. Acesta va fi triumful cel mai mare al Austriei, când ea își va fi așternut temelile pe *sentimentele* și pe *sustinuta* cetățenilor ei. Proorociile adânci ale înțelepților și cărturarilor vor fi desmințite și logica lor infalibilă va rămânea de rușine.

În timpul acesta guvernul unguresc e în plină activitate de destrucțiune, a țării pe care pretinde să o unifice în limbă și conștiință. El consolidează țara sămănând ura între neamuri. Desființând sute de școli, făcând „ale-

geri” cu jandarmii și împușcând pe rând pe cei ce nu vor „pacea” aceasta.

Fiecare din aceste acte e un triumf al guvernului ce-i drept, dar nu și al țării, al ideii de stat unguresc. Austria care se destramă în aparență se consolidează; Ungaria care se „unifică” în aparență e în realitate în plin proces de disoluție.

Aceasta-i situația reală a monarhiei.

Fondul cultural al arhiepiscopiei gr-cat. române. Din Blaj ni-se scrie: În Ianuarie 1911, fondul cultural dispune de 330,000 coroane. Din acestea 100,000 coroane se împart în anul 1911. În lista aprobată de consistorul arhiepiscopesc din Blaj s'a luat deja suma de 89300 coroane, care, conform listei amintite, este a se împărți la diverse școli din arhiepiscopie: 70600 coroane pentru zidiri, revizite și mobilier la 104 școli, iar 18,700 coroane pentru alte trebuințe școlare (salare), la 50 școli.

Restul de 10,700 coroane se va distribui tot în cursul anului acestuia.

În chestiunea alegerilor congregaționale din comitatul Murăș-Turda. În atențiunea „autorizatei” și a „Gazetei” din Brașov, ni-se trimite spre publicare următoarele:

O penibilă impresie a făcut asupra partidului național din comitatul Murăș-Turda un comunicat ce a apărut în „Românul” și în care se spune că comitetul nostru comitatens n'ar fi făcut nimica pentru reușita și organizarea alegerilor congregaționale din acest comitat Impresia aceasta s'a potențat numai prin nesocotința „Gazetei Transilvaniei”, care a reprodus comunicatul din chestiune, comunicat ticluit de un corespondent rău intenționat. L'a reprodus fără să-l mai corecteze, sancționând astfel verdictul că în comitatul nostru comitetul există numai cu numele și făcând în consecință un apel la comitetul central al partidului național, pe care îl invită să ia „alte” dispoziții.

Am rămas deadreptul izbiji de atitudine a aceasta a „Gazetei”, pentru că ea a dovedit o totală lipsă de control în coloanele ei, după ce abia cu câteva zile înainte publicase o corespondență

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Georges Courteline.

Capetele lui Bois.

— Scenă militară. —

„Când a murit Bois, — îmi povesti Venderagne — era rândul meu de corvadă și mi-s'a poruncit să merg, cu adjutantul, să-l recunoaștem la spital, că doar eram din acelaș sat cu răposatul, născuți în aceeași lună, și casele noastre nu erau mai depărtate una de alta, cam ca de-acum până la atelierul manutantei. Bun! plecăm, șeful și cu mine, și ajungem la spital. Eram acolo toți chinlangii escadronului, Facs, Lagruppe, Vergisson etc., etc. Dar ce le păs măgarilor ăia? își fumau pipele la soare, cu niște mantale reformate pe ei, cu pantaloni țivili — mai știu eu? Bun! nu tace nimic, ajungem într'un fel de cocină, cât odaia asta, numa că nu era așa înaltă. Și tare mai putea, măicuțică! Oleleuu!... Mai rău ca în sala de consultație, deh!”

„Șeful pune mâna la chipiu:

— „Domnilor și conia, salutez zice el — pentru că era acolo infirmierul și sora militarilor.

— „Uite mă! șeful! — face infirmierul, ce vânt te aduce pe la noi, șefule?”

— „Păi că, am venit, omul ăsta și cu mine, să ricunoaștem pe vânătorul Bois, care a murit ieri de meringită.

— „Perfect, zice celalalt, uite-l colo.

„Că-l și vârașeră în sicriu pe bietul răposat, și ce mai sicriu, dat dracului, deh! Patru scânduri, și un capac, și asta-i tot. Bun! infirmierul ridică capul, dă pânza la o parte, și curăță mucul făcliei.

— „Ei, ei, face șeful, ăsta-i negustorul? Bun! e perfect, haide, poți închide cutia.

„Da eu mă uit mai bine, și ce văd? Văd că nu-l mai cunosc pe Bois al meu. Și unde încep să răcnesc!”

— „Drepti! ixișitu-i falș! Acesta nu e capul lui Bois.

— „Cum, cum? zice șeful, nu e capul lui Bois?”

— „Apoi nu, răspund eu, nu e capul lui Bois.

— „Ce ești timpit? mă ntreabă șeful.

— „Ba nu-s timpit de loc, îi răspund. Ce, adică nu-l cunosc eu pe Bois? că nu de geaba am făcut noi armata împreună, și mi-a fost vecin de pat la righiment timp de optsprece luni.

— „Fleacuri, spune șeful, și eu așezm că ista-i capul lui Bois.

— „Ba nu, îi răspund eu.

— „Ba da! strigă șeful.

— „Ba de fel!”

— „Și eu, zic că da!”

— „Și eu zic că nu!”

— „Și eu zic că da!”

„Și tot așa un ceas întreag, că la urmă m'a amenințat șefu că mă nchide, că zicea că 'mi bat joc de el.

— „Mai știi, poate că omul ăsta are dreptate, spune la urmă infirmierul care până atunci nu spusese nimic; că la urma urmei au murit trei azi dimineată: Bois, un jandarm și un căprar dela al 94-lea. Și cum li s'a tăiat capul la câteși trei pentru isprăvire, poate că m'am înșelat o leacă, de am pus lui Bois capul căprarului, căprarului capul jandarmului și jandarmului capul lui Bois.

„Și aci, dom'le, numa' începe șeful să sbiere:

— „Da, da, așa e, te-ai înșelat! Ista nu e capul lui Bois! Ista nu e capul lui Bois!”

„Al dracului creștin, he? Dar nu e nimic, să vezi mai departe. Infirmierul ia capul lui Bois, și fiști! în odaia de alături: și eu zic șefului.

— „La urma urmei e prost lucru că nici mort să nu fi se dee ce-i al tău.

„Și, orice s'ar spune, e așa! În sfârșit, nu face nimic! Și ca să isprăvesc, iată-l pe infirmier că se întoarce și pune pe umerii camaradului un alt cap, care cum l'a văzut, șeful a început să urle:

— „De data asta el e! Il recunosc, il recunosc!”

„Dau și eu să mă apropiu, mă uit: de unde! nimic!”

— „Bine, dar asta e scârbos! Nici ista nu-i capul lui Bois!”

„Și nu se înfurie șeful?”

— „Grijaniă, paștele, luminarea! răcnește el nu cumva fi închipui c'o să dormim aici? Mă p... pe capul lui Bois! Înainte... arși trei zile de arest!”

toamal de sens contrar, o corespondență din Deda (com. Murăș-Turda) în care se raporta despre faptul că în cercul Dedit a învins lista națională cu trei candidați români. Ba se mai spunea în corespondență că comitetul comitatens a făcut candidările din bună vreme și că n'a stat cu mâinile în sân. Dacă redactorul ar fi cetit corespondența asta, precum trebuia s'o cetească de dragul controlului — nu s'ar fi pretat credem să se desavueze singur: nici cel dela „Gazeta” și nici cel dela „autorizatul organ”, care are deasemenea datoria de a cunoaște tot ce se publică în ziarile românești referitor la activitatea comitetelor noastre comitatense.

Spre orientare, mai observ, că partidul național din comitatul Murăș-Turda și-a făcut datoria poate mai mult decât cum și-a făcut-o partidul în alte părți. Candidații, *cea mai mare parte* au fost de față la candidări și le-au și primit. Candidații apoi au organizat fiecare cercul său, ceiace apare și din o corespondență din *Beica*, — corespondență publicată în „Gazeta Transilvaniei.”

Deci numai totala lipsă de control în ce privește știrile publicate de ziarile naționale „Gazeta Transilvaniei” și „Românul” ne explică ușurința cu care admit în coloanele lor atacuri neîntemeiate la adresa comitetelor comitatense, cari — dimpotrivă — ar trebui să primească îndemnuiri și recunoștință dela „autorizați.”

Reghineanul

Din Cameră. S'au continuat și astăzi discursurile replici. În ședința de mâine probabil își va rosti cuvântul final și cel din urmă orator.

Setea de răzbunare.

Se pare, că adversarii acestei foi, nu pot să ne ierte, că într'un moment de sinceritate, le-am descoperit un colț de slăbiciune. Și ne permitem să afirmăm, că în istoria noastră ziaristică, nu avem un al doilea caz, în care un ziar național, cu merite absolut recunoscute, să fi fost atât de expus unor intrigi secrete și publice, unor uri atât de furioase și unor răzbunări atât de maloneste, ca organul nostru.

Fără să se poată produce un singur verdict împotriva atitudinii noastre naționale,

s'au găsit spirite bolnave, cari să arunce în mulțime bănuiele de tradare și să încerce un adevărat asasinat moral în contra noastră, căutând în același timp să izbească și în existența materială a acestui organ. Fără nici o pricină dovedită, s'a încercat o propagandă desnădăjduită, uzându-se de cele mai josnice mijloace de calomnie împotriva tendințelor leale ale foii, cu scopul de a-i mărgini influența ce i-se cuvine și de a-i usurpa titlurile de drept câștigate. Și văzând cum opera de subminare merge atât de greu, convingându-se, că stăm mai neclățiți acum ca niciodată, că încrederea cititorilor și a sprijinitorilor noștri intelectuali nu scade de loc, ci dimpotrivă, — adversarii noștri recurg la teroarea insultelor personale și trec peste marginile lor de competență, ingerându-se până și în cele mai elementare chestiuni de ordin intern și intim al instituției noastre ziaristice.

Relevăm acest fapt, nu de teama în cece privește soarta ziarului nostru și a popularității lui. Tendințele și machinațiunile aceluia ce a pornit această nenorocită mișcare, ori câtă autorizație ar avea dela alții ca să ne păgubiască, sânt prea evidente emanațiuni ale unui spirit de răzbunare, decât să ne aducă *nouă* stricăciune și nu războinicilor fără judecată. Dar apucătura, în contra căreia ținem să protestăm cu toată hotărîrea, este acea pretenție nesăbuită, a unora, de a căuta să producă în opinia publică credința, că ar fi dreptul ei de a limita libertatea cuvântului și a gândirii și de a impune publiciștilor noștri o uniformitate de convingeri, de stil și de mentalitate, în cece privește modul lor de activitate publică. Incercările demagogice ale dlui Popovici, de a răscula lumea bucureșteană împotriva noastră, în mijlocul conciliabulelor ardelene, la un pahar de vin sau de șampanie, sânt iarăș greșeli așa de mari din punctul de vedere pur românesc și al chibzuielii normale, încât nu găsim cuvinte pentru ale înfiera cum se cuvine. Este un păcat din cele mai triste, ca, din

cauza unei simple răzbunări ce-ți îngădui, pentrucă ai fost prins asupra unei minciuni infamante, să te cobori într'o mulțime neorientată și să-i torni la palavre indignate cu scopul de a boicota o gazetă românească.

În genere, trebuie să ne exprimăm toată durerea noastră, că neînțelegerile noastre în familie, se transpun în forma asta pe tărîmul Regatului român și se propagă cu scopuri așa de variate în cercurile compatrioților noștri stabiliți acolo. Cercurile noastre ardelene, stabilite în România, ar face o mare greșală, ascultând informațiile așa de interesate ale unor spirite răzbu-nătoare, cari caută să exploateze avantajul, că noi nu sântem de față, ca să restabilim pornirile veninoase. Confrății noștri emigrați pot avea desigur dorința în cece privește situația dela noi, dar aceste trebuie să se întemeieze pururea pe informațiunile cele mai obiective și să rămână în cadrul vag al neamestecului și al dragostei de neam, căci altfel harababura urmărită de demagogii de profesie, ia proporții, de cari ar fi bine să scăpăm odată.

Înainte!...

— Reflexii dela serbarca Logii Andrei Șaguna. —

E vorba de Bunii Templieri, ostașii cari luptă cu armele cele mai practice împotriva dușmanului omenimei — alcoolul. Marea operă de regenerare dusă de acești pioneri ai bine-lui și ai adevărului, n'a putut pătrunde în toate straturile poporului nostru până acum, fiind o mișcare nouă la noi Români din Ungaria.

În împrejurările în cari se află poporul nostru, Ordinul Bunilor Templieri va avea un rol însemnat în viața lui. Bazat pe un altruism desăvârșit și pe cele mai temeinice și bune principii, având ca deviză virtuțile teologice „credință, iubire, speranță”, luptă cu toate mijloacele posibile împotriva alcoolului, dând ca echivalent mângăierea și hrana sufletească necesară fiecărui om.

În 12 Februarie n. s'a împlinit un an decând s'a înființat prima societate de felul acesta, prima Loje a Bunilor Templieri, Loja „Andrei Șaguna” din Sibiu.

Cu ocazia aniversării de un an care a avut loc Dumineca trecută în 12 Februarie n. Loja aceasta a aranjat o festivitate în sala Muzeului Asociației având ca program o conferință ținută de dl G. Șterba, tablouri vii și teatru. Sala cea mare a Asociației era tixită de lume, Tot ce are Sibiul românesc, vreau să zic atât intelectualii cât și țărani veniseră să vadă manifestația Bunilor Templieri Români.

A luat parte la această festivitate și delegații logilor din România, d-nii Emanoil Popescu și Gh. Șerban. Festivitatea s'a deschis cu o scurtă introducere de dl avocat Dr. Dionisie Moldovan. D-sa în calitate de membru și reprezentant al Logii Andrei Șaguna, face istoricul acestei logii în vre-o câteva cuvinte, dă unele lămuriri asupra menirii ce o are această loge la noi, stăruiind mai mult asupra conducătorilor, asupra îndrumătorilor poporului de a o rupe odată cu nepăsarea d-lor față de o mișcare atât de importantă, căutând prin vorbe și fapte să înlăture acest dușman înfricoșat al poporului. Îndeamnă pe toți Români, cari țin la neamul și la credința strămoșească a intra în rândul Bunilor Templieri, scăpând astfel atâtea suflete dela peirea ce-i duce cu pași atât de repezi, alcoolul.

Modul categoric cum a vorbit dl Dr. Moldovan a fost un nou strigăt de alarmă în față

— „Dar dacă nu e el!
— „Ba da, ba da, el e, el e, nu-l ricunoști poate pen'c'are barbă, dar sunt tot așa de sigur că-i capul lui Bois, cum sunt sigur că ești un neghiob!

— „Ascultă, șefule, îi spun eu atunci; am să-ți spun ceva. Pe când trăia, Bois avea un negel în dosul urechei; ia te uită de nu-l zărești cumva?

— „Bine, face șeful, îl rog pe domnu să se uite; dar dacă nu e, nu scapi cu mai puțin de opt zile de temniță.

„Bun, ne uităm în dosul urechei lui Bois și, cum spuneam, nici urmă de negel. Mă uit la șef, lipind din ochi. Ce crezi că a făcut atunci, domle? Numa'că-și ia un aer măreț, îl măsoară pe infirmier din cap până'n picioare, și răcnește la el spunându-i că asta-i bătae de joc să tai capul morților și după aceea să nu-l mai găsești, că, ce? Soldații sunt marfă de cârnățarie, că nici câinii nu pătesc așa, în sfârșit, dom'le, o daravelă întreagă... Sora infirmiera, se prăpădea de ris.

„Scurt, infirmierul ia din nou capul lui Bois, care nu era al lui Bois, se duce cu el și se'n-toarce cu un alt cap.

„Ei, crezi dumneata, dom'le, că de data asta a fiptat șeful că nu-i capul lui Bois?

— „Nu, nu și nu, răcnea el, nu-i capul lui Bois!

„Infirmierului i-a venit și lui muștara la nas.

— „Cum zici, că nu e capul lui Bois? Apoi îl cunoști și dta pe Bois, n'am ce ziceBrava! n'am ce zice!

„Dar șeful roșu foc, sbiera cât îl ținea gura:

— „Să taci! Ești un porc, și un măgar! Nu-i capul lui Bois, nu-i capul lui Bois!

„Asta numa'ca să facă pă deșteptu, pă pnceputu, deh! Noroc că nu mi-am adus aminte de negel ca să-l conving.

— „Hei! strig eu, nu mai faceți atâta tura-vura. Uitați-vă în dosul urechei, și vedeți dacă dați de negel, bre!

„Și n'avu-i dreptate? L'au găsit.

— „Așa e, făcu șeful, e adevărat; nu ești așa prost, mă, cum te arată firea. Bun, acu poți să'nchizi capacul. Uf! ce corvoată. Domnule și conia, vă salutez.”

A doua zi l'au îngropat pe Bois. Era acolo tot escadronul, cu locotenent-colonelul în frunte, era șic, oh! foarte șic; dar asta nu face nimic... când mă gândesc că de nu eram eu acolo, îl îngropau pe bietul creștin cu capul cine știe cărui dobitoc! Trad. de C. R. B.

Dési Mór

CLUJ—KOLOSVAR, str. Szentegyháza nr. 6.

vopsitor și curățitor chimic
de haine

Fabrica: str. Sörház nr. 1

Vopsește și curățește după sistemul școale
de specialitate din Germania!

Specialist în vopsirea balnelor de doliu.

!! Dési vopsește, curățește !!

primejdiei grozave a alcoolului, care ne pân-
dește la tot pasul. Chiar și cele mai nepăsă-
toare persoane n'au putut să rămână indife-
rente în fața glasului acesta pornit din o inimă
indurerată de starea actuală a poporului nostru.

După cuvântul de deschidere al d-lui Dr.
Moldovan au urmat două tablouri vii după
niște poezii drăguțe din viața muncitorilor ab-
stinenți și bețivi fiind intitulată Sâmbătă seara
(când beai și Sâmbătă seara când nu beai.)
Acele tablouri, au fost admirabile și au
reliefa contrastul isbitor dintre familia ab-
stinență și cea bețivă. Într-o parte belșug-
ul și bucuria sufletească, iar de cealaltă parte
mizeria și desnădejdea. Urmează după asta
conferința d-lui G. Șterba. Tratează chestia al-
coolismului din toate punctele de vedere, stă-
rue asupra ordinului Bunilor Templieri, singu-
rul mijloc mai practic pentru combaterea a-
cestui rău.

În fraze bine rotunzite, într-o limbă curată
românească și cu un accent de duioșie în
voce, și-a dezvoltat dl Șterba conferința, fiind
ascultat cu cea mai mare atenție.

Ca încheiere s'a reprezentat bucata teatrală
„Drumul spre țintă”, piesă în 2 acte de V.
Rossel, trad. de G. Șterba. Piesele cu tendinți
cam de regulă nu au succes din cauza arti-
ficialității lor. Aproape toate persoanele din
felul acestor piese par că sânt tocmită anume
pentru reclamă, pentru propagandă. Stângăcie
în aranjarea scenelor, totul e par că tras de
mâneacă, totul se face mai mult mașinalicește.
Cu totul altceva a fost piesa aceasta. Scrisă
într-o limbă literară frumoasă fără multe ar-
haisme și cuvinte tehnice, greu de înțeles, cu
naivitățile și jocul de cuvinte atât de pronun-
țat, a fost foarte plăcută. Deoparte roman-
tismul copilăros și dragălaș iar de alta sbu-
ciumărilor sufletești puternice dintre un tată
bețiv și o mamă onestă și muncitoare, ne
arată în piesa aceasta o piesă instructivă și
morală, totodată fiind și plăcut de a o ve-
dea.

După festivitate a urmat o convenire so-
cială în localul clubului de popici al lojii dela
„Unicum”. Aici s'au rostit cuvinte calde de
îmbărbătare și de muncă pentru viitor din
partea dlor G. Șterba și Em. Popescu. Dlui
arată calea anevoioasă străbătută cu multe
greutăți din partea lojii Andrei Șaguna în
cursul unui an de existență, vede progresele
făcute, și-i dorește ca și în viitor să urmeze
aceiaș cale spre ținta tuturor Bunilor Tem-
plieri. Înainte!... Mereu înainte pe drumul
apucat și viitorul apropiat va arăta tuturor
unde este adevărul. *Eliu Gruia.*

Reuniunea femeilor române din Blaj.

— Convocare. —

Reuniunea femeilor române gr. cat. din
Blaj, își va ține adunarea generală Dumini-
că în 26 Februarie 1911 la orele 3 d. a.
în localul casei române.

Invităm la această adunare pe toți mem-
brii și binevoitorii Reuniunii.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Prezentarea rațiunilor de pe an. 1910.
4. Alegerea comisiunilor, a) pentru cen-
zurarea raportului general, b) pentru cen-
zurarea rațiunilor, c) pentru înscrierea mem-
brilor noi și încasarea taxelor dela membrii
vechi.
5. Rapoartele și propunerile comisiunilor.
6. Eventuale propuneri.
7. Verificarea procesului verbal și închi-
derea adunării.

Blaj, la 12 Februarie 1911.

Cornelia Deac,
prezidentă.

Traian German,
secretar.

„Oțeliții” comitetului național.

Arad, 17 Februarie 1910.

Am înregistrat dăunăzi, pe baza unei
corespondențe primite din Orașea-mare, că
d. *Dr. Aurel Lazar*, membru în comitetul
redacțional al ziarului autorizat „Românul”,
a luat parte la o masă a vicarului Man-
gra. Între împrejurările noastre actuale, când
e viu și proaspăt încă în memoria fiecăruia
actul de felonie politică al vicarului Man-
gra și revoita lumii românești nepotolită —
participarea unui membru al comitetului
național și al comitetului redacțional al au-
torizatului la masa *trădătorului*, socotim că
este un act absolut incompatibil cu cea
mai rudimentară moralitate politică. Iar
când acest membru, este unul dintre cei
mai vajnici acuzatori de *mangrism* ai al-
tora, participarea în această vreme pe furis
la masa mangrismului, este un act a cărui
calificație nu vrem să o facem, lăsăm
asta la judecata bunului simț al cititorului.

La notița noastră în chestia aceasta,
primim acum dela dl *Dr. Aurel Lazar* ur-
mătoarele:

Onorată redacțiune,

cu privire la malițioasă notiță, care a apărut în le-
gătura cu persoana mea în nrul 25 al „Tribunei” din
Arad, vă rog să publicați următoarea rectificare:

Vicarul Vasile Mangra n'a dat în iarna acesta nici
o „masă festivă”. Adevărul este, că în ajunul zilei de
Anul-nou, întrunit fiind Consistorul nostru plinar,
după ședință, conform obiceiului străvechiu, toți ase-
sorii prezenți au fost reținuți la prînz la vicarul pre-
ședinție al consistorului. Invitat fiind, **da, am luat
parte și eu la prînzul acesta comun**, dar firește,
nu în calitate de membru în comitetul național și
în comitetul redacțional al ziarului „Românul”, ci pur
și simplu în calitate de membru oficial de fisc consistorial
și asesor al senatului școlar. Iar în forma aceasta eu
cred că am putut să sed la masa vicarului, așa cum
a șezut și părintele Ciorogariu, alături cu contele
Tisza, la masa P. S. Sale dlui Episcop.

Când însă „Tribuna” încearcă a răstălmăci acest
fapt, pentru a timbra de echivocă conduita mea poli-
tică, pe care eu am trecut o prin atâtea probe de foc
și mi-am manifestat o franc și deschis la toate oca-
ziunile, chiar și la prînzul în chestiune, și la
toate forurile competente, — săvîrșește nu numai un
act de rea credință, ci ne lasă totodată impresia urită,
că e constrînsă să recurgă la mijloace disperate, spre
a produce aparența, că numai cei din jurul ei sânt
„intransigenți”. De astădată a nimerit-o rău!

Primiți etc.

Dr. Aurel Lazar,
asesor și fisc consistorial.

Dl *Dr. Aurel Lazar* a fost deci nu în cali-
tate de membru al comitetului național, nici
în calitate de membru în comitetul redacțio-
nal (câte comitete Doamne!), ci „pur și sim-
plu” în calitate de „fisc consistorial și asesor
al senatului școlar”. A învățat fruntașul și
formula asta a unei moralități politice superioare,
din practica politicii ungurești, căci cetitorii
își vor aduce aminte, că un asemenea răspuns
dase ministrul Kossuth pe vremea coaliției,
când interpelat că a „recomandat” candidații
săi funcționarilor dela tren, a spus că a fă-
cut-o nu în calitate de ministru, ci în calitate
de șef de partid.

Dar în sfârșit ceace ne interesează, este
că dl *Lazar* se vede constrîns să mărturi-
sească. Celelalte observații la adresa noastră
sânt vădit efluxul necazului d-sale. Spune că
șirele noastre i-au lăsat impresia urită. Asta
era doar numai firească.

Nostimă însă e scuza pe care și-o invocă
ca un fel de justificare. Spune că a putut sta
și dlui la masă la Mangra cum a stat părin-
tele Ciorogariu cu contele Tisza la masa epis-
copului. Aici însă nu înțelegem de loc de ce
se compară cu părintele Ciorogar, când just
și firească ar fi să se compare cu colegul său
din comitet și cu șeful său din redacție, cu
dl *Goldiș*, care asemenea a stat cu Tisza, la
masa episcopului. Și ce justificare caută d-sa
cu masa episcopului din Ianuarie, pentru par-

ticiparea d-sale din Decembrie la masa lui
Mangra?

De altfel, nu mai întindem vorba, întreba-
rea noastră, nici nu i-a fost adresată d-sale,
ci comitetului național și comitetului de re-
dacție a autorizatului, pe care socotim că-l
privește, și dela care așteptăm un răspuns...
de va voi să-l ni-l dea.

De nu, și așa va fi bine. Vedem noi doar
clar cum se face așa numita politică „intran-
sigență”: la mesele episcopului din Arad, la
mesele vicarului Mangra, cu procese de presă
casate, pe la baluri ungurești (Cluj) și cu o
cărdășie desperată împotriva ziarului care și-a
luat îndrăzneala să denunțe această „intran-
sigență” specifică, cu adâncă ei deosebire
între vorba și fapta și cu dezastruoasa ei in-
fluență corupătoare de conștiință și ca-
ractere.

Autorizatului are cuvântul.

Delegațiunile

Delegațiunea ungară a ținut prima șe-
dință plenară ieri la 16 Februarie, la care
a luat în discuție bugetul afacerilor externe.
Numărul mic al oratorilor lasă să se
creadă, că discuția se va termina azi, tre-
cându-se apoi la bugetul armatei.

Comisia *delegațiunii austriace* pentru
afacerile armatei a ținut ieri, Joi, de
asemenea ședință, continuând discuția
asupra bugetului. Ședința a fost foarte
animată în urma criticelor aduse mini-
strului de război, critice, cari sânt de
altfel un protest energic împotriva guver-
nului nostru, pentru tendința vădită de a
se servi de armată ca un mijloc de ma-
ghiarizare. Multe adevăruri au fost spuse în
desvălirile delegaților creștin-sociali cu pri-
vire la năzuințele meschine ale Ungurilor
de a câștiga tot mai mare putere în afa-
cerile armatei comune, a cărei desființare
este ținta nebună a patrioților noștri. Ar-
mata în mâinile lor, și visul imperialismului
se va realiza.

Aceste protestări au scos din serite pe
vajnicii apărători ai v sului unguresc. Atacul
presei îndreptat împotriva delegaților aus-
triaci este o dovadă eclatantă despre du-
rerea loviturii date, pe care o învâluie în
insinuarea seacă a neîndreptății delegaților
austriaci de a se amesteca în afacerile in-
terne ale țării.

Delegatul *Steiner* (creștin-social) vorbind
despre reforma codului penal militar, protes-
tează ca să se dea Ungariei astfel de conce-
siuni, cari ar avea urmarea, introducerea limbii
maghiare în procedura penală militară, în pa-
guba celorlalte limbi ale națiunilor conlocui-
toare.

Declară în numele partidului creștin-social,
că în cazul când se vor da aceste concesiuni
Ungariei, partidul nu va vota noul cod penal,
ba ce este mai mult va obstrua și reformele
militare.

Protestează cu energie împotriva folosirii
armatei comune la alegerile parlamentare. În
Ungaria este oprită exprimarea convingerilor
și este încătușată exercitarea drepturilor cetă-
țenești, de cari se bucură însă numai poporul
maghiar. După legea electorală ungară pre-
ședintele alegerii poate dispune după plac de
trupele trimise pentru menținerea ordinii. Este
învederat pentru ori-ce om cu scaun la cap
că militia o folosește numai în cercurile cu
majoritate naționalistă.

În aceste cercuri este lipsă de miliție, da
dacă guvernul voește să-și asigure majorita-
tea prin atrocități, folosească-se de jandarmă-
rie și de honvezime! Căci în orice caz folo-
sirea armatei are aparența influențării liber-
tății electorale, împotriva căreia însă sunter

datori să protestăm cu toată convingerea noastră.

Tot în acest înțeles a vorbit și delegatul *Sramek*, care a aprobat întru toate expunerile antevorbitorului său, accentuând, că nimeni nu-i poate contesta dreptul de a ridica vâul de pe aceste manopere urite ale guvernului maghiar. Ministrul de războiu trebuie să ia măsurile necesare, ca la viitoarele alegeri să nu se mai aducă armata în situația de a se compromita, trimițându-se la alegerile parlamentare. Conform cercetărilor lui *Scotus Viator*, s'au trimis la alegerile din urmă 173.000 de soldați întru sprijinirea candidaților guvernamentali.

Sibiul ori Clujul?

— O modificare în propunerea d-lui Ivan. —

Cu bucurie am citit propunerea făcută în „Gazeta Transilvaniei” de vrednicul asesor consistorial dl. *Ivan*, privitor la mutarea ziarului „Românul” din Arad la Sibiu. Este un semn bun acesta, este un *veto* spus la adresa aceluia care scufundându-se în noroiul patimilor mărunte, cearcă să zădărnicească munca altora tot atât de cinstită, cel puțin, ca și a lor, și prin aceasta conștient vreau să strice intereselor neamului nostru.

Acest veto câștigă însemnătate și mai mare când îl rostește un bărbat atât de integru și de cu pond în viața noastră națională, cum este dl. *Ivan*, ba încă mi-se mai spune, că propunerea aceasta reprezintă punctul de vedere și dorința arzătoare a mai multor fruntași politici ai neamului nostru.

Nu vrem să insistăm aici asupra însemnătății peste măsură ce o are această propunere în lămurirea adevărului și zvânturarea minciunilor ce cercău oameni răuvoitori să le arunce asupra celui mai românesc ziar, ci vrem numai să ne exprimăm părerea asupra locului unde să se mute — dacă ne este permis să nădăjduim acest lucru — ziarul „Românul”. Dl. *Ivan* designează Sibiul ca locul cel mai potrivit, pentru că acolo s'ar afla forțe intelectuale cari să-l sprijinească, afară de acea pentru că acolo nu se află un ziar demn de forțele și valoarea ce o reprezintă Românii în Sibiu.

Nu zicem că în Sibiu, ar fi de prisos un ziar de felul „Românului”, și că s'ar produce și acolo roadele sale, dar sânt alte centre, cari au lipsă mai mare de un ziar bine și românesc redactat, care să fie focar de lumină și dragoste națională. În Sibiu ne sânt acumulate aproape toate forțele de cari dispunem. Clerul numeros și ales de-acolo este conștient de datorințele sale, banca noastră cea mai avută în frunte cu unii dintre financiarii noștri cei mai destoinici, acolo sânt, acolo este și Asociațiunea pentru înaintarea culturii poporului nostru, acolo este apoi o falangă de intelectuali aleși și însuflețiți pentru toate chestiile noastre de viață. Toate aceste grupări își au organele lor de publicitate — cinci la număr. Acolo pulsează viața cea mai intensivă și curată românească, și acolo este metropola tuturor activității noastre. Și acum să mai venim să mai aglomerăm acolo o mulțime de forțe cari ar putea produce o activitate de sute ori mai roditoare în alte localități tratate din partea noastră vitreg în toate privințele culturale și naționale și mai expuse și mai slabe atacurilor dușmanilor noștri?

Sântem atât de săraci în forțe de orice natură, încât trebuie să le grijim cu cea mai mare scumpătate și trebuie să le întrebuițăm în modul cel mai rațional. Așa și acum când e vorba de inactivarea unor forțe disponibile — ținând considerațiunile aceste în vedere — trebuie să cercăm a le deplasa în punctele acele în cari vor putea produce cea mai mare

și rodnică muncă posibilă pe toate terenele vieții noastre. Sibiul și împrejurimile lui cu intelectuali și condițiunile materiale și naționale în cari se află, e în starea cea mai înfloritoare față de alte ținuturi locuite de Românii din Ardeal și Ungaria, și dacă totuș se simte acolo lipsă de un ziar redactat în alte condițiuni decât cele ce apar în Sibiu, mai bine reformeze unul dintre acele schimbându-i programul și lărgindu-i cercul preocupărilor.

„Românul” deci în oricare alt centru va produce mai multe și reale servicii neamului nostru decât în Sibiu și cu atât mai vârtos decât în Arad. Examinând mai cu deamănuntul localitățile cu împrejurimile unde ar trebui dezvoltată o activitate culturală și națională mai intensivă, fie pentru întinerecul în care zace poporul, fie pentru perderile mari ce le îndurăm față de străini, mintea de bună seamă ni-se va opri în primul loc asupra comitatului Cojocnei cu centrul Cluj. Poporațiunea românească a acestui comitat este de două ori cât populațiunile străine împreună. Prin o înțeleaptă și intensivă activitate și propagandă, am putea face multe și frumoase isprăvi aici, unde azi nu reprezentăm nimic, nici în viața comitatensă, nici în cea electorală, nici în cea națională românească. Locuitorii din acest comitat sânt pe o treaptă culturală foarte înăpoiată, simțul național nu le este dezvoltat, în cele economice stau atât de slab, încât majoritatea comunelor a trebuit să ceară arginții pe cari îi vom plăti cu viața noastră statului ca să-și susțină școlile, Clujul, acest vulcan al maghiarismului din Ardeal, își aruncă tot mai setos și lacom lava maghiarismului peste satele dimprejur cercând să le maghiarizeze. Nu e mirare deci, — mai fiind și populațiunea mixtă — că noi perdem aici masse întregi de țărani.

Apoi chiar de n'ar exista Români în împrejurime, ci ar fi numai Clujul cu studenții universitari, cu inteligență și industriași români de aici, tot ar trebui să i-se dea mai mare atențiune, tot ar trebui să se lucreze aici mai mult, pentru salvarea atâtor suflete ce perdem, și pentru curățirea atâtor suflete ce înveninate de cultura străină ieșind în viață ne strică mai mult. În Cluj avem în fiecare an câte 220—50 de universitari români, cari în cea mai mare parte au absolvat liceele ungurești, nu știu nici ceti și scrie cum se cuvine românește. Tinerii aceștia ieșind în viață vor fi de incolorismul cel mai patent, de dragul unor străngeri de mână și hatiruri personale vor purta doi bani în trei pungi, iar când li-se vor deschide perspective materiale mai grase vor alcătui tabăra ordinară a transfugilor bugetofagi. Aici este întreg răul care sapă tărâmul de sub picioarele clasei conducătoare a noastre, aici zac rădăcinile nesucceselor noastre, acesta este terenul, care e potrivit pentru nașterea și dezvoltarea reptilelor desgustătoare *Burdia* și *Șeghescu*.

Intelectualii și industriași din Cluj apoi ne fiind împărțiiți de o viață mai intensivă românească se perd pentru noi, copiii cătorva familii de aici azi nu mai știu românește, iar a cătorva părinți li-e rușine să zică că sânt Români. Viața de aici prezintă un aspect respingător cu certurile și grupările ei, aici nime nu e condus de sentimente mai înalte și nobile ci fiecare cearcă cum ar putea ponegri și strica dușmanului lui personal, iar cu perderile și necazurile noastre de aici nu se ocupă nime. Stării acesteia de nesuferit și nespuse de păgubitoare pentru noi, nu i-se va putea pune capăt până nu se va crea un punct nou, stabil, până nu se va zidi un fundament sănătos, pe care să se ridice din ruinele vechei vieți zdrobite, palatul păcii, bunei înțelegeri între frați și al lucrării naționale febrile. Dacă s'ar muta ziarul „Românul” aici fundamentul ar fi pus și o altă viață va înflori pe aceste părgănite ținuturi.

Cor.

Corespondență din Brad.

Năzuințe de unitate. — O societate a meseriașilor. — Petrecerea dela Trei-Sfinți.

Brad, 16 Februarie.

Sânt câțiva ani de când se pornise o mișcare mai intensivă printre oamenii de bine din Brad pentru a crea o pătură de meseriași vrednici și înșiți, chemați să formeze legătura dintre grosul țărânelor și intelectuali. Lipsa acestei pături — ra foarte mult simțită pe urma concurenței străinilor, cari dau zor să ne smulgă și cele din urmă ramuri de câștig negoțului de cereale și meșteșugurile de casă treburicioase în toate zilele. Animați de acest frumos gând, doi profesori dela liceu din loc au luat asupra lor sarcina conducerii și în vreme ce unul lucra cu destoinicie, plasând ucenici prin diferite centre la negustorii români — încercând pe cât se poate ca factorii viitoarei bresle să aibă și școala curată; celalalt a încercat a apropia unul de altul pe pușinii câți îi aveam deja în Brad.

Inceputul cu toate greutatele lui s'a înfiripat frumos și cu pușinii meseriași ce i aveam atunci la îndemână s'a constituit o societate cu șinta de a se crea un fond al lor propriu, din care să se înzestreze fetele sărace și începătorii în meșteșug. Din cauza piedecilor neașteptate de voiață înțiatorilor, reuniunea nu a primit aprobarea statului r sale. Dar întovărășirea aceasta există de fapt și dă mereu semne de viață. Pentru adunarea banilor destinați pentru crearea fondului s'a început din 1898 o serie de spectacole și petreceri, cari se urmează regulat de două ori pe an, iar venitul curat al acestora s'a chivernisit cu cucoenala și după cum sântem informați au beneficiat mai mulți meseriași de el.

Ar fi foarte bine ca cei în drept să pună stăruință înțeleasă pentru organizarea sistematică a meșteșugarilor din acest centru românesc, căci mijloacele pentru acesta n'ar lipsi, iar pușinile piedeci se pot învinge pe lângă un dram de bunăvoință. Am avea mulțumirea ca alături de cele două puternice Reuniuni a meseriașilor din Sibiu și Blaj să înșirăm și pe cea din Brad, unde azi se opină cincizeci și doi de meseriași dela diferite bresle. Ar urma ca constituindu-se într-o societate cu forme și statute în regulă, să se îngrijăască și de un local pentru întruniri. Pentru început localul ar putea fi înlocuit cu o sală a școlii, care e destul de spațioasă și s'ar putea pune ușor la dispoziția publicului.

Nădăjduim că șirele acestea vor afla răsunet în sufletul conducătorilor de acum și vor îndemna din nou la înfiriparea acestei societăți de mult așteptate.

Credincioși obiceiului de până aci, meseriașii români au aranjat și anul acesta o petrecere în ziua de Trei Sfinți. Cunoșc de aproape pe acești oameni cinștiți și muncitori, cari cu toate greutatele traiului zilnic — ca niciodată până acum — s'au întâlnit în număr complet la această petrecere. Nu ca să petreacă, ci mai mult să se învețe unii pe alții cari sânt căile bune pentru a ajunge la bunăstarea materială și la cultură ca astfel să devie folositori neamului și bisericii.

Intre asistenți au fost și R. D. protopop și deputat Vasile Dămian, dl. Rimbaș, preot, Ion Germân, preot și dascăl la școala anexată gimnazului, preotul Ștefan Hărăguș, Alex. Draica casar la „Crișana”, împreună cu soțiile dumealor; Dr. S. Șerban candidat de avocat, George Jula învățător, dl. profesor V. Boneu cu soția, și mulți alții.

O parte însemnată dintre dame s'au prezentat în costum național și la petrecere s'au jucat numai românește.

Dintre străini n'a luat nimeni parte și faptul s'a semnalat cu adevărată satisfacție, căci ne-a dat înc'odată prilejul să ne încredințăm că putem trezi dragoste și însuflețire între noi și fără aju-

Cei cari doresc: **mobile**

bune,
frumoase,
ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile
Székely și Recl
de Marosvásárhely,
(Piața Széchenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincia noastră colecție. La înțelegerea aporie expediții franco în orice parte a Ardealului. Medalii de primul rang.
— Hare —
trăscuți pentru mirese.

torul străinilor. E de datoria tuturor intelectualiilor români să apară cât mai des la întrunirile meseriașilor. Să-i învețe și să-i îndrepte spre calea cea bună căci în viața noastră ei sunt factori importanți de cari avem nevoie în toată bună vremea. *Corespondent.*

Patru incendii mari în Galați.

— O familie pierită în flăcări. —

În numărul de ieri am înregistrat, pe baza unei telegrame, groaznicele incendii ce au pustiit alaltăieri în orașul Galați.

»Seara« din București ne aduce următoarele amănunte:

Focul cel dintâi a izbucnit în strada Portului. Flăcările au continuat până dimineața distrugând toate clădirile până în strada Griviței.

Pagubele aproximativ întrec suma de 800.000 lei.

Bănuiala că sub dărâmături s'ar afla victime omenești, s'a adevărit azi dimineața. Familia compusă din cinci persoane a lui Ilie Potamian, a fost cuprinsă de flăcări și a ars.

Miercuri la orele 2, patru cadavre au fost scoase de sub dărâmături complet carbonizate. Panica e mare de oarecare se bănuiește că și al cincilea membru din familia Potamian s'ar afla sub dărâmături.

La orele 4 jum. dimineața, pe când toți membrii autorităților și pompierii erau ocupați pentru a localiza casele deja incendiate, un alt puternic incendiu a izbucnit în str. Tecuci colț cu str. Traian, proprietatea dlui Cavaloti. Focul a luat naștere dela magazia de manufactură a d-nei Fani Leibovici și a ars, distrugând parte din clădire și parte din mărfuri, aducând pagube la vre-o 15 comercianți.

La ore 5 incendiul din strada Portului a izbucnit la ambele extremități. Flăcările au consumat în întregime 5 mari proprietăți. Cele 4 cadavre carbonizate au fost trimise din ordinul dlui prim procuror la Morgă. Cadavrele prezintă un aspect feros. Focul continuă și acum la orele 7 seara.

Librarul Saim dela locuința căruia a luat naștere incendiul, a fost arestat. Pagubele sânt de 800.000 lei.

Se pare că epoca incendiilor misterioase în aparență și care a stabilit în această privință un renume orașului Galați, a reînceput.

După ce 3 incendii de Mărți seara unul mai dezastruos ca alul, un alt incendiu și care amenință să devie mai puțin dezastruos a izbucnit Miercuri seara la orele 2 în strada Mavromol la proprietatea dlui Alfred Paula, fostă proprietate a moștenitorilor Chiru,

Focul a luat naștere dintr'o sură din curte a dlui Paula, în care era depozitată o cantitate de lemne necesare trebuințelor casnice. Cu o ușală vertiginosă flăcările au cuprins întregul corp de case compus din 2 etaje cu numeroase odăi, cari serveau pentru închiriat și construite din scânduri. Întregul corp a fost cuprins de flăcări și a fost un noroc că prin surprindere n'am avut de înregistrat și aici victime omenești, deoarece mare parte dintră chiriași dormeau.

Pompierii deși abia la orele 9 și jumătate au scăpat dela incendiu din strada Portului. La orele 5 au sosit la fața locului însă din nenorocire pompele fiind înghețate orice ajutor părea imposibil.

Singurul ajutor dat de pompieri și pichetele de incendiu consă în a dări na locuințele incendiate și a izo a deci pe cele învecinate.

Concertul din Oradea-Mare.

Oradea-Mare, la 16 Februarie.

Un concert s'a făcut de bine reușit, mai bine și decât, cel ce s'a dat astăzi seară, nu poate fi dovada unei treziri a conștiinței naționale, ba nici măcar cel mai mic semn de primenire în colț românesc copleșit de puterea zdrobitoare a întunecului.

S-rata admirabil reușită din anul trecut, se pare a fi solum nădejdu de mai bine, ce ne privește cu glas de Arhanghel rumperea cu rutina trecutului a intelectualilor din oropsitul de Bihor. A fost însă nu vai o vâlvătaie, care repede s'a stins, și sufletele au căzut iarăși în o somnolență distrugătoare de trup și suflet. Preținși fruntași nu s'au mai mișcat din cubul lor cald, iar la sate întunecul își întinde aripile tot mai mult câtă vreme stegarilor culturii și ai politicii naționale nu pot, sau nu vor să înțeleagă rostul unei munci reale, săvârșite după un plan sistematic, nu după cum le place unora a muncii, numai ca să vadă cât mai adeseori numele la gazetă. Sânt acestea, simptome bolnave, cari nici când n'au ispitit mai ademenitor pe fruntașii noștri, tocmai, ca în zilele noastre.

De aceea nici nu voi ridica în slavă pornirile timide din această vale a plângerii, din acest Bihor uitat de Dumnezeu, ca nu cumva unii să-și facă închipuiri visionare... Pană va dăinui starea aceasta nenorocită nu putem decât să ne cutremurăm, să privim îngrijorați la viitorul acestui neam năpustiit de toate boalele, mizeriile și întunecul.

Dealtime ieri, concertul de astăzi, luând în considerare, că azi a fost adunarea generată a b-neii »B-horeana«, precum și împărțirea congruului preoșimii ortodoxe, a avut oarecare succes material, — s'a încasat 564 cor. și s'a spesat 500 cor., — iar cât despre succesul moral, nu ne putem exprima prea măgulitor. Se vede, că s'au făcut toate în pripă. Chiar și programul s'a imprimat la jupânul Sonnenfeld, cu o mulțime de greșeli, cu o românească ce-ți face durere de măsele. Din cele 5 puncte, mai bine a fost d-ra Nora Chiș, (în programă scris așa: Kiss) cu »Valzer« de Chopin.

Corul reuniunii »Hilaria« în »Sostrea primăverii« de Porumbescu a fost cam slab. S'a cântat mai bine »Cântecul Marinarilor« de Porumbescu D-șoara Fașe a declamat poezia »Harpista« de Zamfirescu.

Iar tânărul preot de aici, părintele V. Popovici, a cântat »Cântec« de G. Dima.

După concert a urmat imediat dansul. S'a început c'o »Ardeleană«, Muzica abia încetase, și mai multe glasuri izbucniră deodată: *Hogy volt? Hogy volt?*

Dintre participanți, mi-am putut însemna pe următorii: D-na Todorica Sălăgeanu, sora Prea S. S. Episcopului Radu, d-nii Văcărescu (Holod), I. Boțoc preot (Sunchiuș), T. Stanca, I. Sabo notar (Grosi), G. Tulbure (Orade), M. Suci (Cher) A. Muntean (Tieagd), P. Cioău (Luncușoara), Dr. Pavel (Orade), Dr. Lazar (Orade), F. Roxin (Lipova), T. Froza Cher, I. Ciombeș Inv. Ch. Hosu, I. Cozma, Hetco (Orade), A. Popovici (Ucuniș), Dionisie Stoica directorul băncii »Luncana« din Mărghita, precum și o mulțime de fruntași, apoi preoți și învățători, dintre cari unii ca eri au însoțit pe d-zertorul Mangra, din prilejul alegerii lui de deputat, iar astăzi fac pe naționalistii grozavi.

Să nu uităm, că toate acestea, să pot întâmpla numai în oropsitul acesta de Bihor. *Riporter.*

Chestia școalelor noastre.

Primum următoarele rânduri:

În Nr. 21 din 9 Februarie »Tribuna« revine asupra unor reflexiuni făcute de »Telegraful« din Sibiu în chestia școalelor pierdute. Ca să se vadă interesul ce-l poartă conzistoriul școalelor noastre, las să urmeze următorul caz, ca și care vor mai fi destule.

În comuna Porumbacul superior (departe de scaunul protopopesc al Avrighului 5 klm., iar de Sibiu vre-o 25 klm.) deja de vre-o 6—7 ani a fost dificultat edificiul școlar, ca necorăspunzător. Copii obligați de școală sunt 140. Un singur învățător. A fost provocat directorul școlar din partea administrației să repareze școala, dar nu s'a făcut nimic. În anul următor prim-pretorele a închis școala și totodată a început a face pași pregătitori pentru înființarea unei școli comunale. Școala confesională a fost închiriată într'o casă scundă, umedă, nesănătoasă, unde sunt expuși să înghețe de frig și să se bolnăvească bieții copilași.

În intervalul acesta de nelucrare din partea confesiunii, administrația a ajuns deja până acolo, că azi numai un pas ne mai desparte de școala comună. S'a închiriat odăe, s'a numit scaun școlar, — fiindcă reprezentanța comună n'a voit să aleagă, — s'a făcut preliminar, s'a cerut și votat ajutoriul de stat, și în curând ne vom pomeni cu vre-un învățător din neamul lui Iuda. Și toate acestea se întâmplă, mă rog, în imediata apropiere a tuturor factorilor competenți, pentru că Porumbacul superior — Avrighul — Sibiu, sunt destul de aproape, ca să se poată cunoaște starea lucrurilor. Și cei chemați ce au făcut? Până'n prezent nimic.

În frunțașă comună Porumbacul-de-jos, după cum sunt informat, se va sista un post de învățător la școala confesională, de dragul celei de stat, deși locuitorii comunei ar jertfi ori și ce pentru susținerea școalei. Și nu cred ca cel puțin Prea On. protopop Ioan Cădea din Avrigh să nu cunoască aceste stări de lucruri, mai ales că în comuna Porumbacul de jos face vizitațiuni chiar dese, aproape zilnice.

Veritas.

Din străinătate.

Chestia irlandeză. În ședința dela 16 Februarie a camerei engleze deputatul irlandez, Redmond a dat un răspuns în numele partidului irlandez, declarațiilor făcute de ministrul președinte Asquith în aceiașă chestie. Spune că primește aceste declarațiuni cari asigură deslegarea definitivă a chestiei irlandeze. Irlandezii știu că cauza lor înaintează cu pași repezi spre deslegare, și că un viitor guvern poate să o aducă la îndeplinire, esoperind învoirea regală la deschiderea parlamentului irlandez.

În jurul serbărilor jubilarie din Italia Ministrul de externe italian, San Giuliano a trimis o notă specială ambasadorilor Italiei, prin care le face cunoscută campania pornită împotriva Italiei, sub pretextul ființării holerei în regatul italian, care campanie ar avea de scop zădărnicierea reușitei serbărilor jubilarie. Holera a bătuit pe teritoriul foarte restrâns, exagerându-se lățirea ei. Campania aceasta n'a încetat încă, cu toate că epidemia s'a sfârșit de mult. Iar acum când poporul italian serbează jubileul unității sale naționale este înjositor

Hadady György

Recomandă articlii de modă pentru domni, pălării și albituri de-o execuție foarte fină. Specialist în articole de modă englezească.

prăvălie renumită de specialiați de modă pentru bărbați, **Cluj—Kolozsvar, Má'yás-király-tér 14.**

adânci competențe, dar în viața practică Balzac a fost, după cum se știe, un detestabil financiar!

x La croitoria universală. I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cisnădiei Nr. 30, Telefon 721. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu pic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea se execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chibiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebită atențiune asupra reverenzilor preoțești, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se pregătesc în timp foarte scurt.

Șpirțul Inda și Unsoarea Inda

despre cari revista «Kir. Természettudományi közlöny» în Num 171 scrie următoarele: «In Ardeal în anul Ott crește la soful de burete mai cu seama lipit pe iazuri, care în comitatul Treiscănelor din vremuri străvechi se folosesc cu succes contra dur erilor reumatice și podagrei și care se pregătește, la ordin medical, în farmacia lui Balázsovich Sándor, din Szepszentgyörgy și care se pune în circulație în întreaga lume sub numirea de Șpirț Inda și Unsoarea Inda. Din experiență pot spune că succesul e sigur.»
Dr. Stefan Szász.

Mișcare culturală și socială.

Concert și teatru în Fizeș. «Reuniunea de citire și cântare din Fizeș» invită la concertul urmat de reprezentație teatrală ce vor avea loc la 25 Februarie n., cu prilejul adunării despărțământului Bocșa al învățătorilor români. Se va juca «Țăranul în slujbă», vodevil în 4 acte de N. St. După reprezentație joc începutul la orele 7 și jum. seara.

Concert în Sebeș. Comitetul cercual al despărț. Sebeș al Astei invită la concertul ce va avea loc, cu concursul Reuniunii române de cântări din Săliște, la 23 Februarie n. în hotelul «Leul de aur». Începutul la orele 7 și jumătate seara. După concert — joc.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic stomatolog specializat în dentură,
Arad, viză-avis cu case comitatului.
Petru Poniher Ede, Coasta II.
Consultatii dela orele 8—12 p. m. și 3—6 d. e.

ECONOMIE

Băncile noastre.

«Ardeleana» din Orăștie.

În primăvara anului 1910 s'au împlinit 25 de ani de când fruntașul nostru institut financiar «Ardeleana» și-a început activitatea în Orăștie, cu un modest capital de 80.000 cor.

Inițiat și condus vreme de aproape 20 ani de fruntașul bărbat Dr. Ioan Mihu — «Ardeleana» și-a asigurat un loc de frunte între institutele noastre de bani.

Cu puterile ce azi îi stau la dispoziție, «Ardeleana» e chemată să fie absolut conducătoare a vieții economice, cel puțin în comitatul Hunedoara.

Desvoltarea financiară a «Ardeleanei» cu deosebire în ultimii 3—4 ani a luat proporții aproape îngrijitor de favorabile. Capitalul social este azi de 1.000.000 cor., iar fondurile proprii se urcă la cifra de aproape 900.000 cor. Depunerile ating suma de 3 milioane și jumătate. Activele sânt aproape de 8 milioane cor. Profitul curat e peste 168 mii cor.

În cursul celor 25 ani «Ardeleana» a dat pentru scopuri culturale peste 130.000 coroane, iar din prilejul jubileului de 25 ani investeste 100.000 cor. în «un edificiu cu o sală de reprezentații» pentru adăpostirea obștei românești, muncitoare pe terenul economic, cultural și social, după cum se spune în raportul direcțiunii.

Când din prilejul jubileului de 25 ani al băncii «Ardeleana» prezentau tributul recunoștinții noastre dlui Dr. Ioan Mihu, inițiatorul

băncii — cu plăcere scoatem în relief rodnică muncă financiară a actualului conducător al băncii a directorului Ioan D. Lăpădatu.

«Economul» din Cluj.

La 1886 s'a alcătuit în Cluj prima bancă — din însuflețirea și dorul de consolidare economică a câtorva fruntași clujeni în frunte cu fostul director al noii bănci, dl B. Podoba.

«Economul» s'a înființat cu un capital de 70.000 coroane, care până azi a fost urcat la 400.000 cor. Fondurile de azi ale «Economului» sânt cifreză cu 279.438 coroane. Depunerile ating cifra de aproape 2 milioane (1923.906 cor.) Activele sânt de 4389.650 cor. Profit curat al anului jubilar a fost de 70.626 coroane.

Întru comemorarea jubileului direcțiunea «Economului» propune adunării, ce să întrunește la 11 Martie: să completeze fondul școlii și bisericii greco-catolice din Cluj la suma de 30.000 coroane.

Să stabilească fondul pentru biroul de informații juridice pentru țărani lipsiți și fondul pentru reuniuni anti-coolice.

Funcționarilor din prilejul jubileului li s'a calculează anul jubilar dublu la îndreptățirea de penze.

«Economul» în cursul anilor a dat pentru scopuri filantropice peste 62 mii coroane. «Economul» a fost micul institut al nostru care a găsit de cuviință să urmeze adevăratei trebuințe și să între în satele noastre cu ajutorul tovarășilor sătești, pe care însuși și li-a creat ca să aibă puntea, singură potrivită pentru îngrijirea faptică și eficace a trebuințelor economice prin băncile noastre.

Azi «Economul» are 10 tovarăși de credit sistem «Reutheisen» și câteva tovarăși agricole sistem Schulze-Deitsch.

Fondurile de binefaceri, ce le are «Economul» și nizuintele ce le manifestă această bancă pe terenul munii și organizării noastre economice constituie titlu de laudă pentru direcțiune dar cu deosebire pentru munca directorului institutului a dlui Dr. Amos Frâncu.

BIBLIOGRAFIE

La Librăria Tribunei se află de vânzare următoarele Calendare:

Calendarul „Minervei”

Prețul e 140 Cor. plus porto 72 fil. Calendarele se pot trimite numai ca pachet, ca să nu fie confiscate la poștă.

Calendarul Național à 40 fil. (5 fil. porto).

Calendarul diecezan (Arad) cu șemălișii 50 fil. (10 fil. porto).

Calendarul diecezan (Arad) fără șemălișii 30 fil. (10 fil. porto).

Calendarul „Poporului Român” din Budapesta à 40 fil., plus 5 fil. porto.

«Lumea Ilustrată» 150 plus porto 20 fil.

La Librăria Tribunei se află de vânzare + 10—20—30—80 fileri porto, de curînd apărute următoarele cărți:

I. Agârbiceanu. În întineric. Nuvele à 2+20 fil. porto.

Radu Baltag. Feciorul și alte nuvele. à 150+20 fil. porto.

Mihail Lungianu. În sărbători. Nuvele à 150+20 fil. porto.

Hai să rădem. Almanahul revistei Minerva ilustrată pe 1911 à 1+20 fil. porto.

A «păruș»: în ediția «Carmen» (Petru Barbu) Calendarul dela Cluj pe anul 1911 cu un interesant cuprins și ilustrațiuni (August. Bonea, Prințesa Elisabeta, Balul costumat din Arad etc. Prețul 20 fileri.

Biblioteca Teatrului Național.

No 13. Shakespeare. Regele Lear Tragedie în 5 acte 25 tablouri. Tradusă de M. Miller-Vergi à 45 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minervei à 30 fil. + 5 fil. porto. No 95 Clara Tschudi. Tinerețea Mariei An-

toaneta. vol II.

No 96. I. Boteni. Drumuri.

No 97. Sacher Masoch. Buni și răi. (Gazetarii.)

Biblioteca universală.

Nr. 1. N. Ţinc: «Monstrul» à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 2. Contele Aulic de Echartshausen: «Principa Răsvrătirilor și Leacul lor» à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 3. M. Eminescu: «Sărmanul Dionis», nuvelă à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 4-5. Henryk Sienkiewicz: «O idilă în Savana» à 50 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 6. Emile Zola: «Sărbătoarea din Coqueville» à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 7. Guy de Maupassant: «Nuvele» à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 8-9. Leon Tolstoi: «Un desmoștenit al soartei» și «Romanul unui cal», à 50 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 10. Carol de Eckartshausen: «Isvoarele crimelor și posibilitatea de ale preîntâmpina» à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 10. Xavier de Maistre: «Tinăra Sibireană» à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Redactor responsabil: Iuliu Ghisaghe.
«Tribuna» Institut geografic, Minerva și altele.

MOBILE

bune și ieftine

se află în renumita fabrică din

Oradea-mare-Nagyvárad

Kossuth (Sas)-utca 7. alui

Reisz Miksa

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

« socialist pentru dinți artificiali fără pod în »

CLUJ-KOLOZSVÁR.

(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)

Pune dinți și cu părire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

Credit pe ipotecă, pe schimb

și pentru oficanții

mijloace

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 876.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresativă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Siria (Világos) Petru Benea, căci vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Rizling K — 64 litru. Rizling și Ruje, amestecat — 56. Roșu — 68.

Vinuri noi: Rizling K — 54, Rizling și Ruje amestecat — 50, Șiller — 52, Mustafer amestecat K — 48 litru.

Rachie de treve (comină) K 1-50 litru.
Rachie de drojzii 2-20, Rachie de treve (comină) specialitate K 2 — litru.

Vinul și rachiea să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie
Vase dau împrumut pe timp de două luni.
Pentru calitatea vinului garantez.

Petru Benea
propr. și neg. de vinuri
Világos (Arad m).

Econoamă.

Se caută o econoamă pentru conducerea casei, în o comună românească mai mare. Ofertele să se adreseze administrației ziarului »Tribuna« în Arad.

Gálfi Lajós

croitor de uniforme domnești și pentru preoți
Arad, Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes)

Înștițează on public, atelierul meu ce susține
— de mai mulți ani l'am mârțit cu —

**prăvălie de materii pentru
croitori de haine domnești,**

și sub firma de mai sus o conduc și pe
— mai departe. —

Primește spre executare bine
și foarte ieftin tot felul de
lucrări în branșa aceasta.

Țin în depozit tot felul de
stofi din țară
și strălucitate.

Am introdus sistemul din
strălucitate de plătire în
rate lunare, în atât pentru
3 cor. lunar primesc că-
derea a 1 palon, 1 par
desiu și 2 rinduri întregi
sau 4 rinduri de haine.

Wurmlinger Mátyás,

lăcătar specialist pentru edificii.

Întreprindere pentru organizarea electricității
și sfredelirea adâncă a fântânelor arteziane în
Lugoj, str. Weis nr. 6.

Primul
atelier de
reparaturi
din Lugoj.

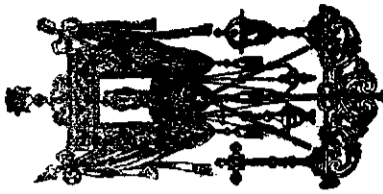

Întreprindem și executăm tot felul de
lucru și reparaturi ce se țin de specia-
litatea organizării electrice și a altor afaceri
ce aparțin branșei de lăcătar.

Sfredelirea fântânelor artezice
pe lângă prețuri moderate.

Luca K. Alexievits
pregătit de haine precești
NEOPLANTA — UJVIDEK.

Recomandă atelie-
rul său asortat cu
totfelul de revizite
și haine precești de
îmbrăcat în vremea
suierei în biserică.
Pregătește tot-felul
de icoane sfinte le-
gate în mos cu aur
și mătăș, steaguri,
prapore și alte e.
Icoana Mormântul
lui Christos îl face
foarte frumos. La cerere trimite
catalog și prețuri gratis.

leftinul tîrg a lui = Aszódi

Nagyvárad, Str. Kossuth. (Palatul
SAS.)

Aduc la cunoștința prea onoratului public
din loc și jur, că mi-au s s'it d'n proaspăt
fructe sudice. Cermale stafide, smochine,
castane uriașe de Tirol, alune italiene nuci
de cocos, portocale dulci ca mierea și lămâi
coapte, fructe sudice zahariste, prăjituri
admirabile pentru ceai, cele mai nobile
soiuri de ceai chinezesc, romuri engleze și
franceze veritabile pentru prețuri surprin-
zător de ieftine. Bogat asortiment de bom-
boane de Sărbători și ocazii. CAFEA pră-
jită proaspăt din 8 mixturi, din care rog
en. mușterii să facă o comandă de probă.

Cu deosebită stimă:

Aszódi Mihály

import direct de cafea și ceai din Triest
mare neguștor de zaharicale.

Numărul telefonului în tot comitatul 635.

SCHAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic,

pentru zidiri, instalare de apeduct și canalizare în
ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.

Pregătește cordoane pentru rauri, trepte
și balcoane, vetre de fier din fier fâurit.

Atelier de instalare:

Rățele de țevi pentru apeduct. Jațuri
fără miros. Pissoare, spălătoare, odăi
de baie și aranjare de orice sistem
— pentru încălzire centrală.

NOUȚATE! Mode de cogulare de autogen
sau automat cu ajutorul acetilenului sau oxig-
nului, prin ce obiectele stricate pregătite din
fier fâurit, oțel, fier vărsat și aramă în modul
acesta se pot repara ușor, conform scopului.

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciornicar,
în Orăștie. Szászváros.
Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint
și ceasornice pe
lângă garanție și
prețuri moderate.

Să fac orice reparaturi
de juvaere și ceasor-
nice de aur, repede
precis și ieftin. —
Serviciu conștiințios.

Horváth István

fabricant de instru-
mente muzicale în
Budapesta, Rákoczi-ut 51.

Recomandă pe lângă prețuri moderate

pianuri, cimbale, pia-
nine, violini, flaute,
harmonice, precum și
tot-felul de instrumente

muzicale. Prețul scoalei Kulif-
fay pentru învățatul cimbalei 7 cor.
Țin în depozit piese românești pentru
cimbale. Catalog (ilustrat) de prețuri
la dorință se trimite gratis și franco

Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lu-
crurile ce aparțin acestei branșe, și reco-
mandă neguștorilor dopuri pentru buți, în
orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de
articuli pentru fumători, gherghefuri pen-
tru lucrul de -
mână etc. etc.

Comandele din
provincie se exe-
cută prompt și cu
cea mai mare pun-
tualitate.

Obiecte ad-
mirabile.

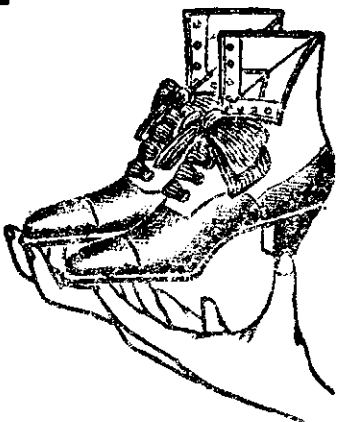
Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Műintézet, Máramarosszigeten).

Cancelaria: Piața Erzsébet-fő tér No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte
artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerme,
fresco, icoane pe altar, altare construite de iconos-
tase, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane
la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a ori-ce
soiuri de icoane bisericești.

Renovăm foarte frumos iconostas și altare vechi, iar pictarea,
abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai
mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor

mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate.
Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită — la
fața locului o facem gratis, cu planuri și prospecte servim cu plăcere.

FODOR D. József

prăvălie de ghete de primul rang
Gyulafehérvár, Novák Ferenc-tér 13.

Se recomandă p. onor. public din loc și jur, pentru pregătirea promptă a toffelul de

ghete

p. domni, dame și copii

precum și cioboate pentru domni și copii în execuția cea mai elegantă pelângă prețuri moderate și la ultima modă. — Toffelul de reparaturi se execută repede, trainic și ieftin, precum și toate comanda.

== Atellerul de fotografiat a lui ==

== Csizhegyi Sándor ==

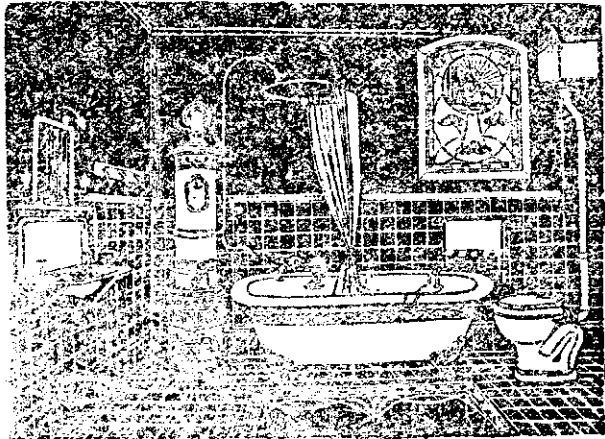
Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.
— (Lângă farmacia lui Hintz). —

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități pe pânze ori mătase cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj-Kolozsvár, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz. Referindu-vă la „Tribuna” veți avea favor în prețuri.

Max. Ruck, tinichigiu

Sibiu-Nagyszeben, Heidengasse 9.

Pregătește în atelierul său cu motor electric toffelul de lucrări p. zidiri, lucrări de tinichea, înfrumusețări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru ornament, precum și pentru firmei vane de scaldat, în toată mărimea ș.a.

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Urli Kasinó).

Mare asortiment de
arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanție și prețuri moderate tot toffelul de reparaturi de arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gram ofoane, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice la orări din acest ram. Serviciu punctual și conștințios

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al magazinei: Cluj-Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale

fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit, etc.

Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Biroul central:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva și Nagyvárad.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 818. —

Atelierul special de reparat al renumitel firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Jószeváros, Bonház-u. 14. —

Primește tot felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locuobile cu benzin și ulei brut și Arapuri p. trierat. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat gheață. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articii tehnici. Fitile magnetice. Unsoar. Material de condensafune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereși catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștințios

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 818. —

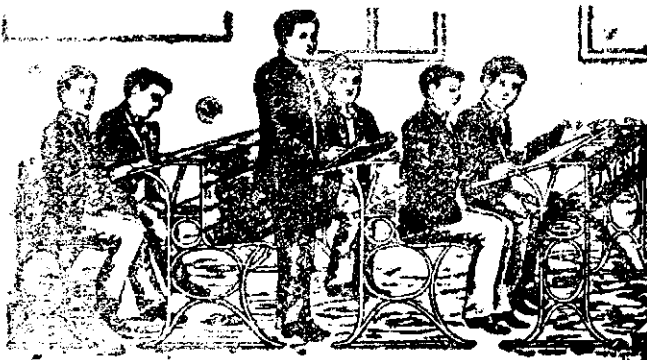
Orologiu de buzunar

cu capac dublu, mecanism excelent
pentru 6 coroane

se capătă pe lângă garanția de 2 ani precum și toffelul de reparări de oroloage se execută cu prețuri convenabile la

Süssmann E. orologier

Sibiu-Nagyszeben, Reispurg. 11.

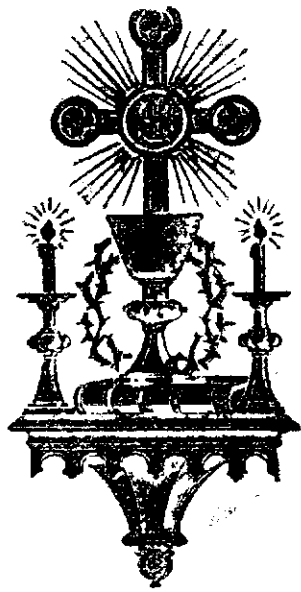
Cele mai moderne mobile de fier și aramă și cele mai practice bănci higienice de școală și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și

a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bennhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

JOSEF JIKELI

SIBIU (Nagyszeben), Strada Cisnădiei 47.
neguțătoria pentru articlile de sticlă, porcelan și metal; fârfurii și bide înflorate, rame p. leoane și globuri, lămpi, oglinzi, țigle de sticlă etc.

Recomandă scule bisericesti :

Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz; Candele argintate; Cruce; Sfesnice de altar, Candelabre ș. a. Ieftin de tot: **Candelabru aurit** pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de — sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot prețul 43— Coroane. — La dorință servește cu catalog gratis și franco. — Telefon 190.

Fabricație specială de MOBILE DIN PIELE ENGLEZEASCĂ.

Se colorează mobile vechi din piele
La cerere trimite preț-curent gratuit:

Szűcs A.
tapețier
Budapest,
VII., Károly-
körtút 5/c.

Avis!

La „FĂGETANA” institut de credit și de economii ca societate de acțiuni în Fașet (Fașet), *contra unei rate săptămânale de 1 coroană și a unei taxe de asigurare minimală (niște fileri) își poate asigura tot natalul (bărbați și femei), care e în etate între 20—60 ani și intră ca membru în secțiunea »Depuneri înscopiate cu asigurare de viață» introdusă la susnumitul institut —, suma de*

1000 coroane adică unamile coroane.

Primirea atârână însă, dela rezultatul vizitării medicale.

Depunerea minimală e săptămânal 1 coroană, contra căreia se asigură 1000 coroane și depunerea maximală e săptămânal 50 coroane contra căreia se asigură 50 000 coroane pentru ajungerea termenului de 15 ani, sau pentru cazul de moarte înainte de împlinirea acestui termen.

Deel contra unei depuneri săptămânale minimală, la tot natal l-se dă prilejul de-o parte la acela, ca să și agonisească o sumă considerabilă, cu care își poate asigura tratul liniștit în viitor, iar de altă parte acelacă la cazul de moarte, familia sa, să aibă capitalul de lipsă pentru tratul vieții.

Pe baza acestor depuneri institutul „Făgetana” acordă și împrumuturi. — Femei și bărbați, tot o formă de taxă de asigurare plătesc. — Membrii din provincie prim se ceșuri cu care pot plăti gratuit taxele. — Informațiuni mai detaliate, la cerere se dau gratuit.

Plățile se solvesc săptămânal sau pe mai multe săptămâni înainte, și din partea institutului se manipulează ca depuneri și se fructifică cu 4% interese.

Acestea depuneri orișicând se pot abzie și în acest caz — cu considerare la regulamentul referitor la acest ram de operațiune, suma depusă, se estradă deponentului cu interese cu tot.

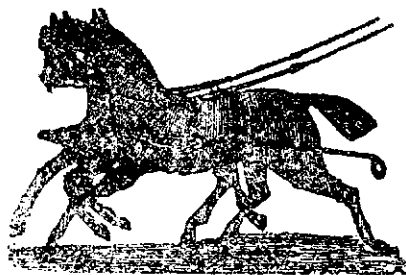
La cazul că deponentul în decurs de 15 ani își plătește ratele regulat la finea anului al 15-lea — după fiecare rată săptămânală de 1 coroană, primește câte 1000 coroane dela susnumitul institut.

Iar la cazul, că intervalul de 15 ani orișicând ar înceta din viață, chiar să fi plătit și numai o singură rată, — după fiecare rată săptămânală de 1 coroană, primese următorul lui legitim, sau persoana în favorul căreia s'a asigurat, câte 1000 de coroane, la 30 zile după documentarea încetării din viață a deponentului.

Suma scadentă cu încetarea din viață a deponentului e asigurată de cea mai mare societate de asigurare Olanexă »Aigemeene Maatschapij van Lebensverzekeringen Lijfrente» din Amsterdam (reprezentanția pentru Ungaria în Budapesta) și se plătește prin »Făgetana» institut de credit și economii în Fașet.

„Făgetana”

institut de credit și economii în Fașet.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie:

Orendt G. & Feiri W.

(ediniară Societatea curelarilor)

Sibiu—Nagyszeben,
Heltanerg Str. Cisnădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru cărotat, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și prosovături, portmonee și brete solide și alte articole de galanterie, cu prețuri foarte moderate. Deozit permanent în curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vâzob). — Recomandă pe urmă cei mai buni jamperi de piele fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strins lipite pe picior. — Reparările se execută prompt. Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie. — Comandele se cteptuesc conștințos.

— Replantația vilie cu altoi dela firma română! —

Altoi de vie!!

Calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la

„MUGURUL” însoțire economică-comercială Elisabetopol (Erzsébetváros, Kiskökülő vm.) material disponibil în altoi peste două (2) milioane școalele de altoi n'au fost atacate de peronospora, altoi dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni pățirea pe 10 ani cu interese de 70%. La cerere pret curent și instrucțiuni gratis și franco. Însoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoiștilor și a manipulării școalei de altoi.

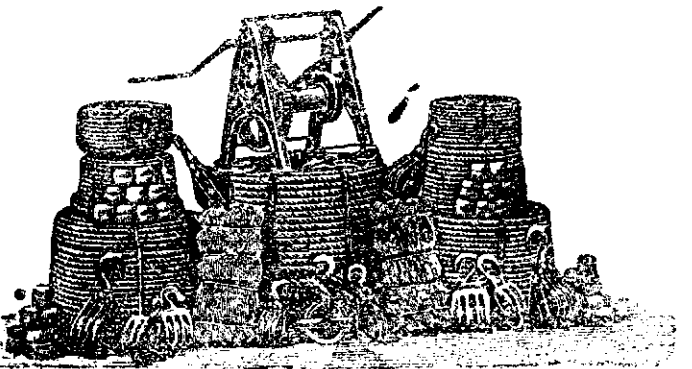
Prima conditie de reușită este de a folosi material -oii!

Funăria cea mai mare din Ungaria sudică — este a lui **Joanovics János** Tot-felul de funii de cânepă, de fir, brăci, legătoare. Așezare și scurtare de funii de cânepă pentru transmisiuni. — Lugoj (Lugosi). Atelierul: strada Făgetului No 77. — Magazin și birou: Palatul Poporului.

Funării de cânepă, pentru uzinuri și economii :

Funii pentru trăsuri (pentru fân), legitoare de snopi, funii pentru boi, opitoare, ștreanguri, hamaouri, mreje p. pescari, rețele pentru cai etc.

Torturi pentru țesături, brăuri de cânepă și de jută (pânză), bătaoare de cânepă, pânze (Pa-k) țesături, saci de cânepă, pânză și jută, pânze impenetrabile, sbiciuri, cergi și codoriști etc. etc. Serviciu prompt

INGRIJIREA FRUMUSEȚII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plictoasele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acesta își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr. Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiști din lumea mare prin scrisori de recunoștință dau expresia cea mai măgulitoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Galdys» întinerește în scurtă vreme părul încăruntit și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

O sticlă 2 cor. 40 fl.

Medicamentul pentru creșterea părului »Gladys» e mijloc sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod miraculos creșterea și întărirea părului iar părul căzut îl înlocuiește bogat. Impedecă fracturarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ea udatul florile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e spiritul pentru cap »Gladys», care impedecă formarea măreții și jupoierea pielii. — Prețul 2 coroane.

Le pregătește farmacia la »Impăratul Roman» alui

VIG BÉLA, BUDAPEST II. Fő-utca 54.

„DUNAREANA” institut de economii și credit societate pe acții, Temes-Kubin.

Convocare.

P. T. acționari dela »DUNAREANA« institut de economii și credit societate pe acții se invită prin aceasta la

a XI-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în 5 Martie 1911 la 3 ore d. m. în localul institutului în Temes-Kubin (Kevevára)*

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere.
3. Stabilirea bilanțului anual.
4. Absolutoriul direcțiunii și al comitetului de supraveghere.
5. Reducerea capitalului acționar și autorizarea direcțiunii cu o nouă emisiune de acții.
6. Alegerea a trei membrii în direcțiune.

Temes-Kubin (Kevevára), în 15 Februarie 1911.

DIRECȚIUNEA.

Bunda m. p.
director executiv.

P. Stoica m. p.
președinte.

*Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiași, sunt poziți a-și depune acțiunile cu couponii și eventualele documente de plenipotențe, cel mult până la 4. Martie a. c. la orele 9 a. m. la cassa institutului nostru.

Dacă numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu vor fi de ajuns pentru decizii valide, adunarea generală se va ținea în 13 Martie 1911 la locul și ora indicată, conform § lui 26 din statut.

Activa		Contul bilanț cu 31 Decembrie 1910.		Passiva	
Cassa în numărar	3.001.29			Capital de acții: 800 buc. à 100 Cor.	80000
Bon la Cassa de păstr. post. r. u.	216.53	3217.82		Depuneri spre fructificare	130466.22
Escompt: cambii de bancă	125.335			Reescompt	165588.50
cambii cu asigurare hipot.	121.878	247213		Imprumutul hipotecare cedate	80144
Imprumuturi hipotecare		113976		Creditori	266.53
Acțiuni dela bănci		5840		Dividendă neridicată	130
Realități (casa proprie):		18651.78		Interese tranzitoare	5422.35
Mobilierul	1.139				
10% amortizare	114	1025			
Cont-curent		1786.42			
Dive și debitori		53947.97			
Spese de protest		41.27			
Interese tranzitoare		8893.53			
Perdere: transpusă din anul 1909	8.461.85				
detras profitul anului 1910	1.037.04	7424.81			
		462017.60			462017.60

Debit		Contul Profit și Perdere cu 31 Decembrie 1910.		Credit	
Interese de reescompt	11700.36			Interese dela cambii	25811.15
după depuneri	9736.83			» împrumuturi hipot.	13515.04
la avans pe efecte	639.33			» efecte	1454.61
la Imprumuturi hipot. ced.	3696.44	25772.96		» Cont-curent	12.17
Spese de birou	6507.43			Proviziuni și alte venite	2234.80
salare și relut de cvartir	4709.36			Perdere transpusă din anul 1909.	8461.85
marce de prezență	409	11625.79		detras profitul anului 1910	1037.04
Contribuție directă și comunală	800				
după interese de depuneri	975.98	1775.98			
Amortizări din mobilier	114				
din escompt	777				
din hipotecă	1500				
diferință de curs la efecte	405	2796			
Scopuri filantropice		20			
Perdere transpusă în anul 1909.		8461.85			
		50452.58			50452.58

Temes-Kubin, la 31 Decembrie 1910.

Ilie Bîrla m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Bunda m. p.
director executiv.

A. Balan m. p.

P. Stolca m. p.

Examinat și aflat în ordine.

Timiș-Cubin, la 15 Februarie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

Constantin Costicium p. Lazar Cicina m. p. Petru Balan m. p. Traian I. Marcu m. p. Dr. Eugeniu Ghelner m. p.
Dominic Rațiu: revizor expert al »Solidarității».

Raportul comitetului de supraveghere către adunarea generală.

Onorată adunare generală!

Examinând registrele, bilanțul și contul profitului și al perderilor pe anul 1910 le-am aflat în ordine. Cu privire la propunerea direcțiunii, pentru întrebuințarea profitului realizat în 1910, suntem de acord cu propunerea direcțiunii, ca acela să se folosească pentru amortizarea pierderii din anul trecut. Aderăm și la propunerea direcțiunii pentru reducerea capitalului social și facerea unei emisiuni nouă de acții. Propunem să se deie absolutoriul direcțiunii și comitetului de supraveghere.

Timiș-Kubin, (Kevevára) în 15 Februarie 1911.

Comitetul de supraveghere dela »Dunareana» institut de economii și credit societate pe acții.